

- Erica cinerea*, op Texel achter den Hoorn (B. Boon te Amsterdam).
Phacelia tanacetifolia, te Rotterdam (J. en W.).
Lappula patula, te Arnhem (H.) en te Gorinchem (H.).
Amsinckia lycopsoides, te Gorinchem (H. en K.).
Anchusa italica, te Arnhem (H.).
Solanum nigrum b. *humile*, te Arnhem (H.).
Solanum heterodoxum, te Amsterdam (H.).
Salpichroa rhomboidea, te Rotterdam (op de oude vindplaats) (W. Dorsman).
Verbascum nigrum × *thapsiforme*, te Reuver (B. H. Danser).
Linaria chalcopensis, te Gorinchem (H.).
Salvia verbenaca, te Amsterdam (Z.).
Lamium dissectum b. *decipiens*, te Dordrecht (K.).
Stachys recta, te Voorburg bij Den Haag (Dr. L. Posthumus).
Ajuga genevensis, te Huis ter Heide (Mej. H. v. Stolk).
Galium parisiense b. *leiocarpum*, te Gorinchem (H.).
Aster parviflorus, te Gorinchem (H. en K.).
Galinsoga parviflora, te Bussum (M. Pinkhof, Amsterdam) en te Rotterdam (niet te Vlaardingen, zie versl. 1911) (J. G. en B. H. Danser).
Madia sativa, te Rotterdam (J. en W.).
Xanthium strumarium, te Arnhem (H.), Amsterdam (H.), en Wormerveer (K.).
Xanthium macrocarpum, te Rotterdam (J. en W.).
Anthemis austriaca, te Gorinchem (H. en K.).
Artemisia vulgaris b. *pallidum*, te Rotterdam (J. en W.).
Matricaria discoidea, te Lochem (H.) en te Winschoten (A. Wartena).
Achillea tomentosa, te Arnhem (H.).
Centaurea melitensis, te Wormerveer (K.).
Centaurea diffusa, te Gorinchem (H. en K.).
Tragopogon pratensis c. *orientalis*, te Dordrecht (K.).
Lactuca scariola b. *integrata*, te Arnhem (H.).
Lactuca saligna, te Amsterdam (Z.).

November, 1912.

H. HEUKELS.

Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap voor Nederland en Koloniën. — Onlangs werd te Delft opgericht het Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap voor Koloniën. Het nieuwe genootschap vereenigt in één organisatie de Nederlandsche Mijnbouwkundige en de Nederlandsche Geologische Vereeniging. Deze beide vereenigingen hielden als zoodanig op te bestaan en werden omgezet in overeenkomstige secties van het Genootschap. Doel van het Genootschap is o.a. de bevordering van de studie der mijnbouwkundige en geologische wetenschappen in Nederland en Koloniën en van de praktische belangen, welke daarmee verbonden zijn. Het zal dit doel trachten te bereiken door op vergaderingen gelegenheid te geven tot bespreking van mijnbouwkundige en geologische onderwerpen, door het organiseren van excursies en door het uitgeven van een jaarboek en verhandelingen.

Het jaarboek verschijnt bij de Firma J. H. de Bussy in Amsterdam en zal bevatten een overzichtelijke statistiek van den mijnbouw in Nederland en Koloniën voor de laatste tien jaren, gegevens omtrent mijnbouwondernemingen in Nederland of Koloniën en omtrent Nederlandsche mijnbouwmaatschappijen in den vreemde. Het zal van die maatschappijen vermelden de data van goedkeuring en wijziging der statuten, den korten inhoud der statuten, de directie en het technisch personeel benevens den korten inhoud van het jongste jaarverslag. Verder zullen worden opgenomen een bibliographie van de in het afgelopen jaar verschenen mijnbouwkundige en geologische literatuur, een overzicht van de belangrijkste nieuwe gegevens in het afgelopen jaar verkregen, wijzigingen in de wetgeving op de mijnen en velerlei andere voor mijnbouwkundigen of geologen nuttige gegevens. Het eerste jaarboek is nagenoeg voor den druk gereed.

De Verhandelingen verschijnen bij de Firma Mouton & Co., te 's-Gravenhage: zij zullen gesplitst zijn in een mijnbouwkundige en een geologische reeks. De eerste zal naast technische opstellen ook opnemen verhandelingen betreffende de mijnnoeconomie en mijnwetgeving. Het eerste nummer van de geologische reeks, W. A. J. M. van Waterschoot van de Gracht, de huidige stand der Rijksopsporingen naar Delftstoffen, voornamelijk de aangevangen onderzoekingen in westelijk Noord-Brabant en Zeeland, is reeds verschenen en wordt op aanvraag door den boekhandel ter inzage verstrekt.

Door de aansluiting van allen, die in Nederland op dit gebied eenigszins op den voorgrond treden, bestaat er gegronde hoop, dat in de Verhandelingen van het Genootschap alles zal

verschijnen, wat van belang is voor den mijnbouw of de geologie van Nederland en Koloniën. Reeds thans is toezegging ontvangen voor verscheiden bijdragen, welke zeker ook buiten den kring der eigenlijke vakgenooten de aandacht zullen trekken.

In het bijzonder mag gewezen worden op de te verwachten omvangrijke bibliographie van alle werken en artikelen over de geologie van Nederlandsch-Indië van de hand van Dr. R. D. M. Verbeek m.i. en op een samenvattende verhandeling over de geologie van ons land, welke geleverd zal worden door Dr. P. Tesch m.i. Beide werken zullen in een dikwijls gevoelde behoefte voorzien.

In Nederland staat de mijnbouw op het punt zich tot een belangrijken tak van groot-industrie te ontwikkelen en mag zich de geologie in een toenemende belangstelling verheugen, terwijl ook in Indië een groote bedrijvigheid op mijnbouwkundig gebied valt waar te nemen. De opvatting, dat ons land als mijnbouwstaat slechts een onbeteekende rol te vervullen heeft, is onjuist en in ieder geval verouderd. Zoowel door den opbloei der mijnindustrie binnen de grenzen van den staat als door de deelneming van soms zeer aanzienlijk Nederlandsch kapitaal aan mijnondernemingen in het buitenland (men denke slechts aan de petroleumindustrie) zijn groote Nederlandsche belangen bij den mijnbouw betrokken.

De oprichters verwachten, dat onder die omstandigheden hun streven bij velen weerklink zal vinden en velen als lid tot het Genootschap zullen toetreden. Dit is voor het slagen dringend noodig. Jaarboek en Verhandelingen zullen alleen aan hun doel kunnen beantwoorden als het Genootschap den steun krijgt van allen, die om wetenschappelijke redenen in de aangegeven onderwerpen belang stellen, of die op eenige wijze bij den mijnbouw betrokken zijn.

Hier volgen enkele van de bepalingen, welke op het lidmaatschap betrekking hebben: Men kan lid zijn van één sectie van het Genootschap of van beide; de contributie bedraagt vijf gulden per jaar voor het lidmaatschap van één sectie, acht gulden per jaar voor het lidmaatschap van twee secties. Over de toelating van leden beslist het volledige bestuur; dadelijk na de aanmelding voor het lidmaatschap heeft men voorloopig recht van toegang tot de vergaderingen. Men meldt zich aan bij den Secretaris, die op aanvraag gaarne nadere inlichtingen verstrekt.

Het Bestuur: Mr. W. A. J. M. van Waterschoot van der Gracht, Ingenieur-Directeur der Rijksopsporing van Delfstoffen, Voorzitter; J. A. Grutterink, m.i., hoogleeraar in de delfstof- en aardkunde aan de Technische Hoogeschool te Delft, 's Gravenhage, Van Bleiswijkstraat 139, Secretaris; E. C. Abendanon, m.i., oud-Ingenieur van het Mijnwezen in Ned.-Oost-Indië, Penningm.

De huidige stand der Rijksopsporingen naar delfstoffen, voornamelijk de aangevangen onderzoeken in Westelijk Noord-Brabant en Zeeland, door Mr. W. A. J. M. van Waterschoot van der Gracht.

Dit is het eerste stuk van de Geologische serie der verhandelingen, die door het Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap worden toegezonden aan zijn leden. De lange en gewichtige voortitel zou allicht doen vermoeden, dat dit geen lectuur voor belangstellende leeken is, alleen voor vakkundigen verstaanbaar.

Maar wie dit meent, heeft het mis; wie maar één enkelen keer iets over geologie en mijnbouw heeft gevolgd, en dat heeft natuurlijk iedere belangstellende en belanghebbende, kan dit stuk (van ongeveer 30 blz. met enkele duidelijke figuren) best ten einde toe lezen. De schrijver weet blijkbaar, zonder in een uitleggen van technische termen te treden, door ongezochte zinswendingen en een bijzonder gelukkige woordenkeus, ook niet-deskundige lezers op de hoogte te brengen van wat hij verder te zeggen heeft.

En dat is uiteraard zakelijk, maar bij lange na niet droog; het is dan ook niet uitsluitend voor de vakgenooten gepubliceerd, die wisten dat alles toch reeds. Wat de directeur van de Rijks-opsporing van Delfstoffen hier meedeelt over de voorgeschiedenis van de diepboringen, geeft ook belangwekkende lectuur voor ieder, wien het een raadsel is, hoe men duizend meter in den gesloten grond van Brabant kan kijken, om te weten, waar met eenige kans op slagen diep-geboord kan worden; wat toch al gauw een halve of heele ton kost.

En nog slechts raadselachtiger klinkt als het, Mr. Van Waterschoot op blz. 8 laat drukken: »De kolenvoorraad in De Peel kan geraamd worden op 1211.500.000 ton tusschen 600 à 1200 M., en op 819 miljoen ton toekomstreserve daaronder.«

Dat wordt niet gezegd, maar er wordt zoo veel mogelijk en zoo duidelijk mogelijk reken-schap van gegeven ook.

Wie, zij het na herhaalde lezing van dit stuk, eenigszins de reden begrijpt, waarom nu bij Woensdrecht en niet elders diep-geboord wordt naar steenkool, heeft al een aardig lesje in Geologie gehad en er voor meer dan de prijs van één jaar contributie G. M. G. van geprofiteerd. En hij krijgt nog veel meer boeken en boekjes, en kan ook nog elk jaar eenige vergaderingen in Den Haag of Delft gaan bijwonen; vergaderingen, waarvan ik kan getuigen, dat ze niet alleen voor geologen genietbaar en interessant zijn.

E. HEIMANS.